

Natuur rond het Markdal

Info: 06-40007219

Yes, we can!

Kort geleden was ik, samen met een heleboel andere biologen, op een bijeenkomst over biodiversiteit. De belangrijkste vraag die we ons daar stelden was hoe we de afname en zelfs het uitsterven van dieren en planten kunnen stoppen. Je zou denken dat als je allemaal onderzoekers bij elkaar zet ze vooral meer onderzoek willen. Dus niet! We waren het er allemaal over eens dat we genoeg weten om te handelen: de

Kraanvogels, nu overvliegend, straks broedend? Foto Ria Lambregts

afname van biodiversiteit is reëel voor wie het wil zien. De belangrijkste opdracht die we nu hebben is onze politici overtuigen dat de kwaliteit van de natuur echt heel sterk afneemt en dat dat van belang is, ook voor de mens, want we zijn nu eenmaal verbonden met de rest van de levende planeet.

Nu is het heel gemakkelijk om lippendienst te bewijzen aan het belang van de natuur, maar “niet, nu”, “er zijn urgentere zaken”, of “we moeten eerst de accijns op brandstof verlagen” te zeggen, zoals veel politici dat doen. En er zijn natuurlijk de ontkenners en wegwijkers, die het allemaal wel vinden meevallen, elk groen voetbalveld al natuur vinden en geen idee hebben van wat natuurlijke diversiteit

daadwerkelijk inhoudt. Het is niet moeilijk om een stel biologen op een symposium te overtuigen van wat er aan de hand is en ook natuurliefhebbers zien wel dat het de verkeerde kant opgaat. Dat is het klassieke preken voor eigen parochie. Maar hoe krijgen we kennis omgebogen naar meer actie in de maatschappij? Onderzoekers (waaronder ikzelf) hebben nogal de neiging om te denken dat als we het nog een keer uitleggen de mensen en de politiek het wel zullen begrijpen en zullen handelen, want de feiten zijn toch

duidelijk? Maar of het nou een afname van landinsecten van 75% in 25 jaar is, of een aaneenschakeling van de heetste jaren sinds het begin van de waarnemingen, of -dichter bij huis - het verdwijnen van patrijzen en veldleeuweriken van het boerenland, die feiten zijn voor de meeste mensen afstandelijk en vaak niet relevant: het raakt ze niet. Ik ben ervan overtuigd dat alleen als mensen geraakt worden er echt iets kan veranderen, niet de ratio, maar het gevoel krijgt mensen in beweging.

Wat ik een prachtig voorbeeld hiervan vind is de ‘troeteleik’ in de middenberm van de A58 bij Anneville. Een prachtige boom en zomereiken zijn nu eenmaal biodiversiteitskampioenen. Maar is dat nu de belangrijkste reden waarom zoveel mensen zo betrokken zijn bij die boom? Ik denk het niet, het is vooral emotie: een gevoel van

*Eerste enige biologische boomkwekerij ... in het Zundertse!
Yes it can!*

verbondenheid, het algemene werd persoonlijk. Helaas zal de troeteleik waarschijnlijk moeten wijken voor de verbreding van de A58. Is dan al die betrokkenheid van zoveel mensen dan zinloos geweest? Misschien, maar wat me toch vertrouwen en hoop geeft is dat er dus wel degelijk een breed gevoel van persoonlijke verbondenheid tussen mens en natuur bestaat. De kunst is om dat gevoel te mobiliseren.

Daar komt nog eens bovenop dat mensen, als ze het eenmaal willen, heel veel voor elkaar kunnen krijgen. Er worden prachtige nieuwe gebieden aangelegd zoals bijvoorbeeld langs de Gilzewouwerbeek bij Bavel. Dat is geen 'natuurherstel', want het beekdal wordt nooit meer wat het ooit was, maar de natuur kan wel weer zijn weg vinden en veel planten en dieren zullen ervan profiteren. Toegegeven, het is een kleine schaal, maar het is niet niets. Zelf vertel ik mijn studenten altijd dat toen ik een kind was in de jaren '70 het echt niet mogelijk was om in het buitenwater te zwemmen, omdat het veel te smerig was. En ja, er zijn nog steeds veel waterkwaliteitsproblemen, maar tegenwoordig kun je in de Mark zwemmen zonder er ziek van te worden. Als de wil er is... yes, we can!

Leo Nagelkerke, West-Brabantse Vogelwerkgroep

Markandalletjes

- * Regen, ideaal voor paddenstoelen. Ook voor mensen? Paraplu schept eigen wereld, dat is genieten!
- * Mens en natuur. Lezing Gert van der Hart. Actievoerder. Door transitie leren van natuur. Vrijdag 24 november. 20u. Klapekster. Kolonie 41. Wortel (B). Natuurpunt Markvallei.
- * Plant een (gratis) BOOM! Maak het groener! Gratis boom halen! Zaterdag 25 november. 12-15u Kinderboerderij Wolfslaar. Met advies en leuke kinderactiviteiten☺! Actie natuur- en milieuvereniging Markkant/Milieudefensie.
- * SBB, NM, e.a. willen kanoën in Markdal verbieden, verplaatsen naar Aa of Weerijs, was voorstel aan Landstad de Baronie. Watersportverbond, Kanovereniging Breda, wilden meepraten. Is afgevoerd van agenda.
- * Bleeke Heide: vijftig Wintertalingen, mooi kleinste eendje (Sander J), zeldzame Waterpieper (Peter Schaft, Gerard Sand). tweehonderd Kieviten (Roel Hoppenbrouwers). Merkske: achtenveertig Kraanvogels! Houtsnip, Raaf (Ted Overmeer). Toendrarietganzen, ze zijn er weer! (Huub Don). Markdal: vijf Graspiepers (Kees Kammeraat), veertig Kraanvogels, overvliegend, straks hier broedend? Yes it can!

Joop van Riet – natuurgids IVN